

PROFESIJAS STANDARTS

Reģistrācijas numurs	PS 0372
Profesija	Autotransporta inženieris
Kvalifikācijas līmenis	5
Nodarbinātības apraksts	<p>Autotransporta inženieris var strādāt transporta uzņēmumos un organizācijās, projektēšanas iestādēs, pētniecības un izglītības iestādēs, kuras nodarbojas ar kravu un pasažieru pārvadājumu organizāciju un ar to nodrošinājumu saistītu darbību, automobiļu tirdzniecību, remontu, tehnisko ekspluatāciju un ceļu satiksmes drošību, arī strādāt kā eksperts izvērtējot ceļa satiksmes negadījuma cēloņus un radušos zaudējumus, saskaņā ar iegūto specializāciju.</p> <p>Autotransporta inženierim ir jābūt zinošam un prasmīgam autotransporta sistēmas tehnisko, tehnoloģisko, operacionālo un organizatorisko procesu vadītājam, pamatdarbības stratēģijas izstrādātājam un rīcības politikas īstenotājam, inovāciju, pilnveidošanas un pārmaiņu rosinātājam.</p>

Pienākumi un uzdevumi

Pienākumi	Uzdevumi
1. Integrētas un līdzsvarotas autotransporta sistēmas izveidošana, tās pilnveidošana un vadība	1.1. Izstrādā un attīsta progresīvās autotransporta tehnoloģiskās sistēmas un tehnoloģijas, kas ir saistītas ar multimodālajiem un intermodālajiem pārvadājumiem, ar to loģistikas un tehnisko nodrošinājumu, kā arī globalizācijas un transporta integrācijas procesiem 1.2. Izveido vienotas starptautiskās autotransporta infrastruktūras 1.3. Organizē un realizē praksē dažādu kravu un pasažieru pārvadājumu transporta tehnoloģiskās sistēmas un loģistikas shēmas 1.4. Novērtē autotransporta sistēmu tehnoloģisko procesu efektivitāti, ražīgumu un drošību 1.5. Veicina loģistikas un informācijas tehnoloģiju efektīvu pielietojumu autotransporta tehnoloģisko sistēmu un tehnoloģiju vadīšanā 1.6. Veicina moderno informācijas tehnoloģiju izmantošanu transportā
2. Autotransporta ekspluatācijas un remonta tehnoloģiju izstrādāšana, ieviešana un pilnveidošana 3. nveidošana	2.1. Vada augsto tehnoloģiju un inovatīvo procesu ieviešanu automobiļu tehniskā ekspluatācijā un remontā. Uzrauga speciālo iekārtu darbību 2.2. Organizē, vada un kontrolē automobiļu un automobiļu iekārtu ekspluatācijas un remonta darbus 2.3. Pilnveido automobiļu ekspluatācijas, remonta un servisa uzņēmumu organizatoriskās un vadības struktūras 2.4. Izstrādā un ievieš progresīvās metodes, mehanizācijas un automatizācijas līdzekļus automobiļu ekspluatācijā un remontā 2.5. Organizē autotransporta līdzekļu, iekārtu un transporta pakalpojumu ekspertīzes un audita sertifikāciju 2.6. Izstrādā autotransporta līdzekļu un iekārtu modernizāciju konstruktoru un tehnoloģiskajā dokumentācijā

<p>4. Personāla izglītošana un profesionālo apmācību veicināšana un programmu veidošana autotransporta jomā</p>	<p>3.1. Organizē autotransporta speciālistu un apkalpojošā personāla apmācību un atestāciju uzņēmumā</p> <p>3.2. Sadarbībā ar profesionālām organizācijām veido kvalifikācijas kursu programmas un piedalās to īstenošanā</p> <p>3.3. Izmanto jaunākās informācijas tehnoloģijas jaunu transportmašīnu un iekārtu projektēšanā un izstrādē</p> <p>3.4. Piedalās studiju programmu pilnveidošanā augstskolās</p> <p>3.5. Organizē konferences/seminārus transporta un loģistikas jomā</p>
<p>5. Pētniecības darbu, autotransporta sistēmu attīstības un pilnveidošanas pasākumu un inovāciju veicināšana, īstenošana un vadība</p>	<p>4.1. Piedalās ar autotransporta saistītos fundamentālajos un lietišķajos pētījumos</p> <p>4.2. Analizē, sintezē un optimizē autotransporta sistēmu tehnoloģisko procesu un komponentu kvalitātes nodrošināšanas procesu</p> <p>4.3. Izveido un attīsta starptautiskos standartus, licencēšanu un kontroles sistēmas kravu un pasažieru pārvadājumos</p> <p>4.4. Analizē autotransporta uzņēmumu ražošanas un saimniecisko darbību</p> <p>4.5. Modelē autotransporta tehnoloģiskos un transporta plūsmu funkcionēšanas procesus</p> <p>4.6. Izstrādā pētījumu, analīžu un izstrādņu pārskatus un publikācijas, pilnveido informācijas, zinātniskos un mācību materiālus autotransporta un loģistikas jomā</p> <p>4.7. Novērtē autotransporta sistēmas funkcionēšanas ekoloģisko drošību</p> <p>4.8. Prognozē autotransporta sistēmas attīstību</p>

Īpašie faktori, kas raksturo darba vidi

Darba organizācija:

- darbu veic individuāli (sākotnēji), bet darbs galvenokārt notiek mērķgrupās;
- vada darbiniekus ar 3.,4. un 5. profesijas kvalifikāciju;
- veido saziņas un sadarbības organizāciju vertikālā un horizontālā plaknē, pārziņa starptautiskos (globālos) transporta integrācijas principus.

Īpašās prasības uzdevumu veikšanai

- Autotransporta inženiera profesijas uzdevumu veikšanai vēlams augstākās profesionālās izglītības maģistra grāds, ieteicams „Autotransports” vai ekvivalenta augstākā izglītība, darba pieredze un kvalifikācijas mācības autotransporta jomā;
- Autotransporta inženiera profesijas uzdevumu veikšanai mazā/vidējā uzņēmumā vēlams vismaz profesionālā bakalaura grāds, ieteicams autotransporta jomā vai ekvivalenta augstākā izglītība un kvalifikācijas mācības transporta jomā.

Prasmes

Kopīgās prasmes nozarē	Specifiskās prasmes profesijā	Vispārējās prasmes/spējas
<ul style="list-style-type: none"> • lietot teorētiskās un praktiskās zināšanas konkrētu uzdevumu formulēšanai un risināšanai autotransporta jomā • pilnveidot profesionālās zināšanas, kas sakņojas jaunāko efektīvo pētījumu sasniegumos; • profesionāli sistematizēt informāciju, radoši pielietot normatīvus dokumentus, sagatavot apkopojošus pārskatus un publikācijas • pārraudzīt studiju procesu, pilnveidot organizāciju un metodoloģiju • veidot un vadīt mērķgrupas 	<ul style="list-style-type: none"> • patstāvīgi veidot autotransporta sistēmas funkcionēšanas un loģistikas modeļus • zināt un mācēt pielietot transporta sistēmu loģistikas procesu optimizācijas metodes un instrumentus mikro- un makrolīmenī • analizēt autotransporta izdevumus • praktiskās darba iemaņas autotransporta sistēmas organizēšanā un vadīšanā • veikt autotransporta līdzekļu un speciālo iekārtu konstrukciju optimizācijas aprēķinus • pilnveidot autotransporta sistēmas funkcionēšanu 	<ul style="list-style-type: none"> • organizēt grupas darbu, strādāt grupā • efektīvi plānot • patstāvīgi pieņemt lēmumus • informācijas izklāsta prasme un argumentācijas spējas • sagatavot lietišķos profesionālos dokumentus • izcila datorprasme • vadīt projektus • pārzināt vismaz vienu svešvalodu • zinātnes sasniegumu, pētniecības rezultātu izpratne, to pielietošanas spējas

<ul style="list-style-type: none"> • rosināt profesionālās studijas un kvalifikācijas mācības, pilnveidot programmu saturu • piemērot standartus, pārzināt un veidot nozares terminoloģiju • pārvaldīt tehnisko aprēķinu un jauno izstrāžu ekonomiskā efekta noteikšanas metodes • pielietot autotransporta un transportlīdzekļu vadības principus, ņemot vērā tehniskos, finansu un cilvēciskos faktorus 	<ul style="list-style-type: none"> • vadīt procesus ar tehniskiem līdzekļiem • pieredzes pārņemšanas un pilnveidošanas prasme • vadīt augsto autotransporta sistēmas tehnoloģiju īstenošanas procesus • pārzināt un pielietot loģistikas informācijas sistēmu metodes, instrumentus un tehniku • formulēt un kontrolēt operatīvo loģistikas uzdevumu izpildīšanu • organizēt, vadīt un kontrolēt autotransporta līdzekļu un iekārtu ekspluatācijas un remonta darbus • izstrādāt un ieviest kravu pārstrādes darbu mehanizācijas un automatizācijas progresīvās metodes 	<ul style="list-style-type: none"> • piemērot darba drošības, ugunsdrošības un vides aizsardzības noteikumus • izprast ISO, ES un citu valstu standartus autotransporta jomā • pārzināt tehniskās dokumentācijas, materiālu, izstrādājumu un pakalpojumu pamatprasības • zināt galvenās ekoloģijas un apkārtējās vides aizsardzības prasības
---	--	--

Zināšanas

Zināšanas	Zināšanu līmenis		
	Priekšstats	Izpratne	Pielietošana
Vispārīzglītojošās zināšanas (matemātikā, fizikā, ķīmijā, mehānikā, ekonomikā, saskarsmes pamatos)			
Nozares teorētiskās zināšanas (fizikā, teorētiskajā mehānikā, materiālzinībās, plūsmas mehānikā, siltummācībā, u.c.)			
Nozares profesionālās zināšanas (autotransporta līdzekļu un iekšdedzes motoru konstrukcijā, autotransporta līdzekļu tehniskā ekspluatācijā un remontā, autotransporta pārvadājumos, auto satiksmes drošībā u.c.)			
Transportsistēmu tehnoloģiju zināšanas (transporta sistēmas uzbūvē, kravu ekspedīcijā, u.c.)			

Datorzināšanas (datoru pielietošanā inženieru uzdevumu risināšanā, modernās datoru lietojumprogrammās, datorgrafikā u.c.)			
Datorvadības zināšanas (transporta sistēmu modelēšanā, u.c.)			
Zināšanas progresīvajās tehnoloģiskās metodēs, automatizētās projektēšanas un konstruēšanas sistēmas pamatos, u.c.)			
Zināšanas transportsistēmu drošuma analīzē (varbūtības teorijā un matemātiskā statistikā u.c.)			
Zināšanas kvalitātes sistēmu pamatos (vispārīgā metroloģijā, standartizācijā un savstarpējā apmaināmībā, u.c.)			
Zināšanas pētnieciskā darbā (pētniecības metodēs autotransportā u.c.)			
Svešvalodu zināšanas (angļu, vācu vai franču)			
Humanitārās/sociālās zināšanas (socioloģijā, politoloģijā, u.c.)			
Pedagoģijas vai psiholoģijas zināšanas			
Ekonomikas un vadības zināšanas (transporta ekonomikā un organizācijā, projektu vadīšanā, tirgzinībās transportā, uzņēmējdarbībā transportā u.c.)			
Darba aizsardzības un darba likumdošanas zināšanas (darba aizsardzības pamatos, darba aizsardzībā, civilajā aizsardzībā, tiesību pamatos u.c.)			

Profesijas standarta izstrādes darba grupas sastāvs:

- Gundars Liberts, profesors, Dr.Sc.Ing., RTU Autotransporta institūta direktors, projekta izstrādes darba grupas vadītājs;
- Ivars Krauklis, CSDD direktora vietnieks;
- Pēteris Balckars, profesors, Dr.Sc.Ing., RTU Dzelzceļa transporta institūta direktors;
- Uldis Irbenieks, SIA „Alfards” prezidents;
- Māris Ķīrsis, profesors, Dr.Sc.Ing., LLU spēkratu institūta direktors.

Profesijas standarta eksperti:

1. Andris Gūtmanis, „Transporta attīstības un izglītības asociācija” prezidents;
2. Valdis Trēziņš, asociācijas „Latvijas auto” ģenerālsekretārs;
3. V.Legzdiņš, Satiksmes ministrija, valsts sekretārs;
4. G.Mačs, Satiksmes ministrija, valsts sekretāra vietā - valsts sekretāra vietnieks.

Konsultanti:

- Harijs Rapoports, SIA „Volvo Truck Latvija” direktors;
- Jānis Ieviņš, SIA „Moller Auto Baltic” pēcpārdošanas vadītājs.